

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
ФАКУЛЬТЕТ ЛІСОВОГО І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА
КАФЕДРА САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

**«Садово-паркове господарство: історія, сучасність
та перспективи розвитку»**

**Тези доповідей учасників
Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції**

4 травня 2022 року

Умань – 2022

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
ФАКУЛЬТЕТ ЛІСОВОГО І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА
КАФЕДРА САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

**«Садово-паркове господарство: історія, сучасність
та перспективи розвитку»**

**Тези доповідей учасників
Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції**

4 травня 2022 року

Умань – 2022

УДК 635.9

ББК 42.37

Рекомендовано до друку методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства Уманського НУС
(протокол № 4 від 08 квітня 2022 року)

Редакційна колегія:

Непчатенко О.О., д. е. н., професор, ректор Уманського НУС;

Карпенко В.П., д. с.-г. н., професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності;

Поліщук В.В., декан факультету лісового і садово-паркового господарства, д. с.-г. н., професор;

Величко Ю.А., к. с.-г. н., доцент, завідувач кафедри садово-паркового господарства;

Балабак А.Ф., д. с.-г. н., професор;

Заморський О.О., к. с.-г. н., доцент;

Пушка І.М., к. с.-г. н., доцент;

Осіпов М.Ю., к. с.-г. н., доцент;

Шутко С.С., к. с.-г. н., викладач.

Відповідальний секретар:

Осіпов М.Ю., к. с.-г. н., доцент кафедри садово-паркового господарства

Садово-паркове господарство: історія, сучасність та перспективи розвитку : матер. Всеукраїнської наук.-практ. Інтернет-конференції (04 листопада 2022 року), Умань : Уманський НУС, 2022. 38 с.

У збірнику матеріалів Всеукраїнської науково-практичної Інтернет конференції висвітлено результати наукових досліджень викладачів і студентів факультету лісового і садово-паркового господарства Уманського національного університету садівництва та інших наукових закладів та установ.

ЗМІСТ

БОРОВИК П.М., МЕЛЬНИК М.В., КУЧЕРЯВИЙ М.М.	ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ЯК ЧИИНИК ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ <i>РЕСУРСНЕ ОПОДАТКУВАННЯ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В УКРАЇНІ</i>	6
БОРОВИК П.М., РАЙЧУК А.С.	ПЕРСПЕКТИВНИЙ СОРТИМЕНТ ТРОЯНД ГРУПИ ФЛОРІБУНДА ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ У ДЕКОРАТИВНОМУ САДІВНИЦТВІ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	8
БРОВДІ А.А., ПОЛЩУК В.В.	ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВИДІВ РОДУ <i>MAGNOLIA L</i> У ДЕКОРАТИВНОМУ САДІВНИЦТВІ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	10
ВЕЛИЧКО Ю.А.	ПЕРЕВАГИ ВЕГЕТАТИВНОГО СПОСОБУ РОЗМНОЖЕННЯ ІНТРОДУКОВАНИХ СОРТІВ ТЮЛЬПАНІВ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	13
КАЛЮЖНА Л. В.	УСПІШНІСТЬ ПРИРОДНОГО ПОНОВЛЕННЯ СОСНЯКІВ НА ЗРУБАХ І ПІД НАМЕТОМ СТИГЛИХ НАСАДЖЕНЬ	16
КІМЕЙЧУК І.В., МАРТИНЮК Т.В., КАЙДИК О.Ю.	ДП «ДОБРЯНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ НА ОБ'ЄКТІ ЛАНДШАФТНОЇ АРХІТЕКТУРИ ТА	19
КОШЕЛЮК А.І, ПУШКА І.М.		22

КУЧЕРЯВИЙ М.М., ОСПОВ М.Ю.	ПАМ'ЯТКИ САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА В МІСТІ УМАНЬ ПРОЄКТ СТВОРЕННЯ НАБЕРЕЖНОЇ У М.ТЕТІЇВ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	24
ПОХИЛЮК М.С., ОСПОВ М.Ю.	РОЗРОБКА ПРОЄКТНИХ ПРОПОЗИЦІЙ ОЗЕЛЕНЕННЯ МАЛОГО САДУ БІЛЯ ЖИТЛОВОГО БУДИНКУ У ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	26
ПУШКА І.М.	ПРОЄКТ РЕКОНСТРУКЦІЇ ПАРТЕРНОЇ ЧАСТИНИ СКВЕРУ «ВЕРСАЛЬ» ПРИЛЕГЛОЇ ДО АДМІНІСТРАТИВНОГО КОРПУСУ УМАНСЬКОГО НУС	28
ЯСІНСЬКА С.В.	ТЕОРЕТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ХВОРОБ ТА ШКІДНИКІВ ГЛАДІОЛУСУ (GLADIOLUS L.)	32

УСПІШНІСТЬ ПРИРОДНОГО ПОНОВЛЕННЯ СОСНЯКІВ НА ЗРУБАХ І ПІД НАМЕТОМ СТИГЛИХ НАСАДЖЕНЬ ДП «ДОБРЯНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»

КІМЕЙЧУК І.В., асистент

МАРТИНЮК Т.В., студент бакалаврату

Білоцерківський національний аграрний університет

КАЙДИК О.Ю., кандидат с.-г. наук

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Раціональне використання і відтворення природних ресурсів є однією з найактуальніших проблем людства. Сучасна орієнтація лісового господарства на сталий розвиток зумовлює збільшення обсягів відтворення лісів на засадах екологічно орієнтованого лісівництва з використанням природного поновлення лісу. Адже молоде покоління генетично краще і екологічно стійке у конкретних лісорослинних умовах, забезпечує збереження біологічного різноманіття, скорочує термін лісовирощування та вимагає менших зусиль і витрат коштів на створення насадження [2].

Для визначення успішності природного поновлення на зрубках і під наметом насаджень ДП «Добрянське лісове господарство» було опрацьовано матеріали останнього лісовпорядкування, Книгу лісових культур, звітні матеріали підприємства, а також закладено тимчасові пробні площі.

Облік природного поновлення на тимчасових пробних площах здійснювали методом облікових площадок розміром 4 м² на ділянках з рівномірним природним поновленням та 20 м² – на площі з нерівномірним поновленням.

Обсяги і динаміку зміни площ природного поновлення у лісогосподарському підприємстві за період 2014–2020 рр. наведено на рис. 1, за даними якого чітко видно почергове збільшення і зменшення площі таких ділянок, що залежить, значною мірою, від кліматичних факторів, врожайних років і типу лісорослинних умов на зрубках, залишених під самовідновлення.

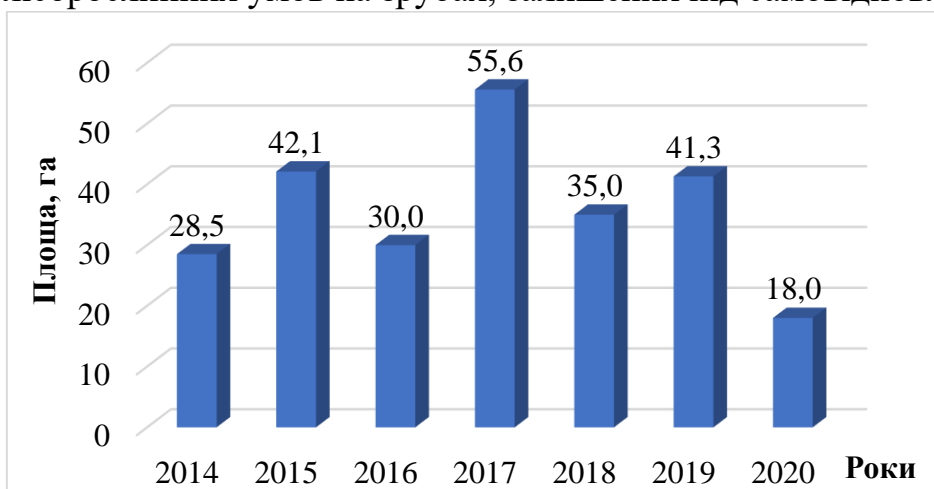

Рис. 1. Динаміка зміни площі природного поновлення у ДП «Добрянське ЛГ» за 2014–2020 рр.

За останні 7 років у ДП «Добрянське лісове господарство» виявлено 250,5 га ділянок із задовільним життєздатним природним поновленням. Найбільша площа природно відновлених ділянок зафіксована у 2017 році (55,6 га), а найменша – у 2020 році (18,0 га).

У контексті еколого-лісівничої оцінки відновлення лісу природнім шляхом важливе значення належить екосистемним особливостям заліснюваних ділянок [1], зокрема їх розподілу за типом лісорослинних умов (рис. 2) і видовим складом природного поновлення (рис. 3).

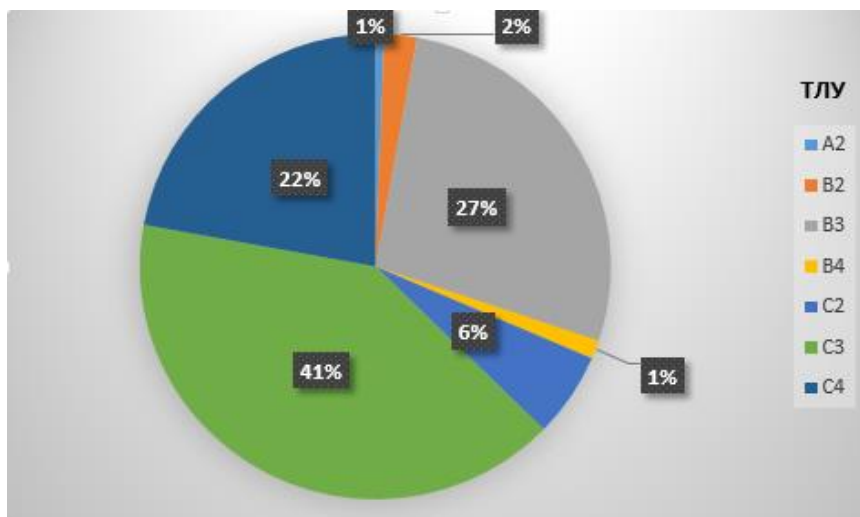

Рис. 2. Розподіл площі ділянок із природнім поновленням за типом лісорослинних умов

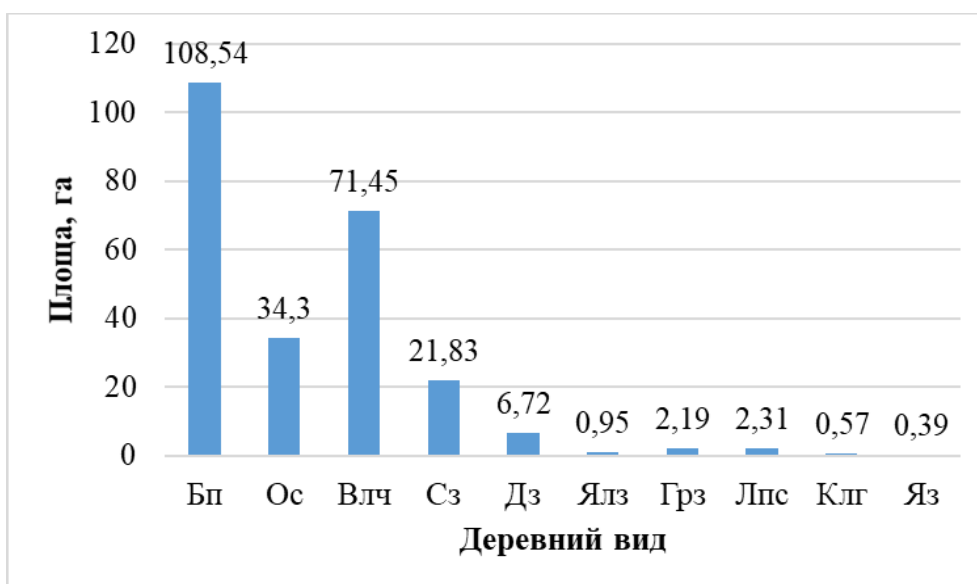

Рис. 3. Розподіл площі ділянок із природнім поновленням за асортиментом видів деревних рослин

З даних рис. 2 видно, що найбільше природного поновлення (90 %) з'являється на родючіших і вологіших ділянках (С₃, В₃ і С₄). Найчастіше

природньо відновлюється береза повисла та вільха чорна, а найменші площі – з поновленням ясена звичайного та ялини звичайної (див. рис. 3).

Для оцінки успішності появи самосіву сосни звичайної у свіжих суборах, які переважають на підприємстві, було закладено по 3 пробні площі (табл. 1 і 2) на зрубках, підготовлених до створення лісових культур нарізанням борозен, і в стиглих соснових деревостанах.

Таблиця 1

Успішність природного поновлення сосни на зрубках

№ ТПП	Склад попереднього деревостану	К-сть сходів сосни, тис. шт.·га ⁻¹	Оцінка успішності природного поновлення за Горшеніним
1	10Сз	31,3	задовільне
2	8Сз2Бп	26,8	задовільне
3	7Сз3Бп	35,5	задовільне

Таблиця 2

Успішність природного поновлення сосни під наметом стиглого лісу

№ ТПП	Повнота насадження	Кількість сходів і підросту сосни, тис. шт.·га ⁻¹					
		всього	за віком, років				
			1–3	4–6	7–9	10–12	>13
4	0,7	7,9	0,4	1,1	2,5	3,1	0,8
5	0,7	6,6	0,3	0,8	2,4	2,0	1,1
6	0,7	5,5	0,2	0,7	2,2	2,4	–

Згідно з даними табл. 1 і 2 можна сказати, що значно більша кількість природного поновлення сосни утворюється на зрубках із нарізаними борознами. Під час дослідження природного поновлення на цих ділянках було встановлено, що найбільше самосіву з'являлося біля самої стіни соснового материнського деревостану, а також більшість самосіву утворилося на гребнях борозен, що дає змогу припустити, що природне поновлення сосни звичайної в умовах свіжого субору швидко і дружно проростає на цих мікропідвищеннях завдяки двом шарам гумусу, який є набагато родючішим порівняно з піском, що знаходиться в дні борозни.

Таким чином можна зробити висновок, що витрата коштів на створення лісових культур на цих зрубках була не ефективна, оскільки достатньо було провести заходи сприяння природному поновленню і тим самим заощадити кошти та створити біологічно стійкі природні соснові деревостани.

Список використаних джерел

1. Маурер В. М., Кайдик О. Ю. Екоадаптаційне відтворення лісів : навч. посібн. для студентів вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації. Київ, 2016. 280 с.

2. Маурер В. М., Кімейчук І. В. Динаміка чисельності та стан природного поновлення сосни звичайної на зрубках в умовах свіжої судіброви Київського Полісся. *Ukrainian Journal of Forest and Wood Science*. Київ, 2020. Т. 11. № 1. С. 45–54.

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ НА ОБ'ЄКТИ ЛАНДШАФТНОЇ АРХІТЕКТУРИ ТА ПАМ'ЯТКИ САДОВО- ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА В МІСТІ УМАНЬ

КОШЕЛЮК А.І., студентка 11м-сп групи

ПУШКА І.М., доцент кафедри садово-паркового господарства

Уманський національний університет садівництва

На наш час ті сади і парки, що збереглися, вимагають найбільш дбайливого відношення при їх використанні, відновленні та адаптації в сучасних умовах. Одним з найважливіших аспектів розвитку великих міст є сталий розвиток існуючих рекреаційних об'єктів, основу яких складають парки. Наявність насаджень підвищує оцінку естетичних якостей навколишнього середовища і здоров'я людини. Зелені насадження, покращуючи оточення та створюють найкращі умови для життя людини, облагороджують ландшафт та території спеціалізованих установ. Вони покращують мікроклімат довкілля, очищуючи повітря від пилу та шкідливих випарів, сприяють створенню більш здорових умов для життя, роботи та відпочинку людей.

На даний момент ставляться відповідні вимоги до створення і побудови зовнішнього вигляду парків. Відповідно складається підхід і до вибору рослин для озеленення запроектованої території. Для оформлення зони відпочинку, ігрових площадок, декорування будівель зараз використовують самі різноманітні поєднання декоративних дерев, кущів, трав і квіткових рослин.

Об'єкт досліджень, пам'ятка садово-паркового мистецтва, який знаходиться на вулиці Київській, поряд школою I-III ступенів №5 імені В.І. Чуйкова на вулиці Київській, 19 в м. Умань.

Інвентаризація об'єктів зелених насаджень проводиться в натурі з використанням наявних планів, геодезичних матеріалів, креслень, проектів, графічних матеріалів обліку споруд дорожньо-мостового господарства тощо. Зелені насадження на території невпорядковані (дерева листяних порід, кущі визначено як самосів). Серед них: береза повисла (*Betula pendula*), бузина чорна (*Sambucus nigra*), бук європейський (*Fagus sylvatica*), верба вавилонська (*Salix babylonica*), граб звичайний (*Carpinus betulus*), дуб черешчастий (*Quercus robur*), клен се ребристый (*Acer saccharinum*), клен ясенелистий (*Acer negundo*), клен гостролистий (*Acer platanoides*), липа американська (*Tilia americana*), липа крупнолиста (*Tilia platyphyllos*), липа серцелиста (*Tilia*

Наукове видання

**«Садово-паркове господарство: історія, сучасність та
перспективи розвитку»**

Тези доповідей учасників Всеукраїнської
науково-практичної Інтернет-конференції

04 травня 2022 року

*За достовірність опублікованих матеріалів
відповідальність несуть автори*